

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ

«Організація нормування праці»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *073 «Менеджмент»*

Освітньо-професійна програма *Менеджмент*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *073 Менеджмент*

«02 »вересня 2024р. протокол № 1

Реєстраційний номер в навчальному відділі

К 22-10/2024-25

1. Загальна інформація

Кафедра: [Менеджменту і логістики](#)

Викладач: Коренман Євгенія Марківна, старший викладач

[Профайл](#)

Контакти:
korenman72g@gmail.com
048-712-41-14

Освітній компонент викладається на 2 курсі у 4 семестрі

Кількість: кредитів - 4, годин –120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	18	10	8
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 102

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «*Організація нормування праці*»

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація нормування праці» є : забезпечення студентів знаннями про ступінь раціональності організації праці, встановлювання найкращих варіантів трудового процесу, встановлювання науково обґрунтованих норми праці з врахуванням комплексу технічних, економічних, психофізіологічних і соціальних факторів, розрахувати комплексні норми, розцінки.

Освітній компонент «*Організація нормування праці*» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Основи економічної теорії», «Економіка підприємств галузі», «Менеджмент».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – формування комплексу знань і практичних навичок по аналізу і вдосконаленню трудових процесів. У вирішенні економічних і соціальних задач на сучасному етапі розвитку суспільства великого значення набуває наукова організація праці, її нормування, стимулювання, як засіб найкращого використання трудового потенціалу, підвищення дієздатності господарського механізму, доведення його принципів до первинних осередків підприємства, кожного робочого місця.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Організація нормування праці» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент»](#) та [Освітньо-професійній програмі](#) «Менеджмент» підготовки бакалаврів

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- 16*. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів на підприємствах у відповідності до вимог зовнішнього середовища.
- 17*. Здатність забезпечити безперебійну роботу підприємства, зростання продуктивності праці та виробництво якісної продукції, яка гарантує безпеку кінцевого споживача.

Програмні результати навчання:

1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень
8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації
- 18*. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління та виявляти можливості розвитку підприємств у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Змістовий модуль 1: Основи нормування праці		
1.	Наукова організація і нормування праці та їх роль в розвитку економіки. Поняття про предмет курсу. Метод вивчення дисципліни. Зв'язок з іншими дисциплінами. Сутність, задачі і значення науки організації праці (НОП). Становлення і розвиток організації і нормування праці. Напрямки організації і нормування праці в період переходу до ринкової економіки. Трудовий процес та методи його вивчення. Поняття трудових процесів та їх класифікація. Виробнича операція та її аналіз	2	1
2.	Трудовий процес та методи його вивчення. Поняття трудових процесів та їх класифікація. Виробнича операція та її аналіз	2	1
3.	Методи вивчення трудових процесів і витрат робочого часу. Ціль і задачі вивчення трудових процесів і витрат робочого часу. Загальна характеристика витрат робочого часу. Хронометраж, фотографія робочого часу.	2	1,5

4.	Норми праці, їх структура і класифікація. Міра і норма праці. Наукове обґрунтування норм праці для ручних (машино-ручних), машинних, автоматизованих робіт і апаратурних процесів. Нормування праці в поточному виробництві. Нормування праці у допоміжному і обслуговуючому виробництвах.	2	1
5.	Основи мікроелементного нормування праці. Суть та призначення мікроелементного нормування праці. Поняття мікроелементних нормативів. Переваги та недоліки мікроелементних нормативів першого рівня – структура, застосування. Мікроелементне нормування на основі індексних карт. Закордонні системи мікроелементного нормування: 1-го рівня МТМ – 1; збільшені – МТМ – 2, МТМ – V; автоматизовані – MOST, Univation	2	0,5
6.	Розподіл і кооперація праці на підприємстві. Поняття поділу та кооперації праці. Основні види поділу та кооперації праці на підприємстві. Поняття – спеціальність, професія, кваліфікація. Вдосконалення поділу та кооперації на підприємствах харчових і переробних галузей АПК.	2	0,5
7.	Прогресивні форми організації праці. Бригада – основна форма організації праці на сучасному етапі. Основні форми бригад. Типове положення про виробничу бригаду, раду бригадирів. Нормування праці бригади – розрахунок балансу робочого часу, визначення чисельності, комплексної норми часу. Конвейерна система організації праці. Прогресивні форми організації індивідуальної праці.	2	1
8.	Організація і обслуговування робочих місць. Поняття робочого місця. Класифікація робочих місць. Організація обліку робочих місць. Особливості планування колективних робочих місць за кордоном – V – образна форма робочої зони. Проектування організації робочих місць на основі макетного методу, типових проектів організації робочих місць. Організація обслуговування робочих місць. Атестація робочих місць, етапи її проведення. Виконання організації та обслуговування робочих місць	2	0,5
9.	Основи організації розумової праці. Поняття і особливості категорії розумової праці. Основні вимоги до організації робіт і робочого місця працівників розумової праці. Організація роботи з джерелом інформації. Планування трудової діяльності працівників розумової праці. Нормування праці службовців.	1	1
10.	Вдосконалення умов праці, режимів відпочинку та праці. Умови праці, їх вплив на працездатність персоналу. Виробничі фактори, визначаючи працездатність робітника. Показники важкості праці. Психофізіологічні, санітарно-гігієнічні, естетичні умови праці. Вдосконалення умов праці. Режим праці і відпочинку. Особливості режимів праці та відпочинку за кордоном.	1	1
11	Вдосконалення дисципліни праці, розвиток творчого дослідження Взаємозв'язок організації та дисципліни праці. Види дисципліни праці. Шляхи вдосконалення дисципліни праці. Форми навчання в системі підготовки і підвищення кваліфікації кадрів. Система професійного відбору. Професійна підготовка робітників. Особливості виробничого навчання. Основні форми навчання.	1	0,5
12	Соціально-економічна ефективність заходів по вдосконаленню організації праці. Змістовність праці. Підвищення професійного і культурно-технічного рівня працівників. Санітарно-гігієнічні умови і умови безпеки праці. Соціально-психологічний клімат в трудових колективах. Динаміка заробітної плати і доходів, ефективність мотивації і стимулювання праці. Економічна ефективність організації праці.	1	0,5
	Всього	20	10

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної/лабораторної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Фотографія робочого дня	4	2
2	Тема 2. Хронометраж	4	2
3	Тема 3. Нормування праці	4	1
4	Тема 4. Мікроелементне нормування	2	1
5	Тема 5. Розрахунок комплексної норми часу	4	1
6	Тема 6. Атестація робочих місць	2	1
Всього за ОК:		20	8

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання лекційного матеріалу	20	30
2	Підготовка до практичних занять	20	32
3	Опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	40	40
Всього за ОК:		80	102

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролю.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами та модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- виконання практичних робіт;
- усне опитування.

Підсумковий контроль – діф.залик

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Основи нормування праці		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	60	60
Самостійна робота*	10	10
Модульна контрольна робота	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

9 - 10 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
7 – 8 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
5 – 6 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
3 – 4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (за один модуль згідно відсотку виконання)

9,0-10,0	90 - 100 %	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89%	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73%	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 %	достатньо
0 – 4,9	0-35 %	незадовільно

Критерії оцінювання до модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота складається з відповідей на тестування та розв'язання 2 практичних завдань.

Загальні критерії оцінювання

№ з\п	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	Відповіді на тест (20 тестових питань)	20	1 бал за кожную правильну відповідь
2	Розв'язання задач	10	Максимальний бал нараховується за умов, що завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином
	Разом	30	

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових);

групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм), тренінг, технології ситуативного моделювання.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, складання планової та звітної документації, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), конспектування)

8.Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Організація та нормування праці в харчовій промисловості [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. В. Безпалько, А. Д. Бергер, Ю. М. Гринюк та ін. ; за ред. О. І. Драган. — Київ : Ямчинський О. В., 2024. — 218 с.
2. Веретенникова, Ганна Борисівна. Планування та організація діяльності підприємства [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Г. Б. Веретенникова, В. В. Томах, І. М. Геращенко ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. — 210 с.
3. Сотник, Ірина Миколаївна. Соціальна та солідарна економіка [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. М. Сотник ; Сум. держ. ун-т. — Суми : СумДУ, 2022. — 247 с
4. Карпіщенко, Олексій Іванович. Економіка праці та соціально-трудова відносини [Електронний ресурс] : підручник / О. І. Карпіщенко. — Суми : Сум. держ. ун-т, 2024. 349с.
5. Швець, Олександр Вікторович. Напрями стимулювання зайнятості населення регіону в умовах трансформації ринку праці : теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / О. В. Швець. — Харків : Друкарня Мадрид, 2020. — 362 с.
6. Менеджмент персоналу [Електронний ресурс] : навч. посіб. О. В. Безпалько, А. Д. Бергер, Т. М. Березянюк та ін. ; за заг. ред. О. І. Драган ; Нац. ун-т харч. технологій. — Київ : ЛІНО, 2022. — 612

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [Вимог роботодавців](#).

Викладач

ПІДПИСАНО

Євгенія КОРЕНМАН

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту і логістики

Протокол від «30» серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри МіЛ

ПІДПИСАНО

Ірина СЕДІКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Менеджмент

ПІДПИСАНО

Наталя КОРСІКОВА